

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Ivstitia Et Ivre ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

13 Vtrùm Regularis ex suo Ordine poßit ad alium transire, & qua ratione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

99
3. Dignitas.

Tertio, Est capax dignitatis in Ecclesia seculari, vt Praepositurae, & Decanatus, si proprie habent curam animarum secularium; quia ratione huius curae, ad quam Religiosi in primis videntur idonei, Iure illis concessum est vt possint beneficia habere.

Canonica-
100.

Si verò non habent curam animarum nisi respectu Capituli, dubium est. Tamen probabile est esse capacem, quia nusquam prohibetur. Ita Silvester, Religio 7. qu. 4. & 6. ex Panormitano, & merito, quia hic etiam ratio curae & doctrinae (ob qua concessum est illis à Iure beneficia obtinere) locum habet. Ad hoc tamen & alia secularia beneficia non est Regularis promouendus, nisi necessitas vel magna vilitas Ecclesiae postulet, ne & Monasteria praecipuis viris spoliarentur, & ambitioni porta aperiantur.

Ad Canonicatum & alia beneficia secularia Iure communi non sunt habiles. Ita communiter DD. & Panor. in cap. Super eo. 9. de Regulari. & in cap. Quod Dei timorem, de statu Monach. Ratio est, quia in beneficiis simplicibus cessat ratio curae & doctrinae, ob quam promotio Regularis ad Ecclesiam seculariam est concessa, vt notat Panor. in d. cap. Quod Dei timorem. 5. Vnde nec Episcopus in eo dispensare potest. Accedit, quòd hac ratione daretur occasio omni & mollioris vitae, contra professionem regularem.

DUBITATIO XIII.

Vtrum Regularis ex suo Ordine possit ad alium transire, & qua ratione.

D. Thom. quest. 189. art. 2.

100
Possunt
transire ad
arctiorem.

Dico Primò, Omnibus Regularibus Iure concessum est, vt possint ad Religionem arctiorem transire; cap. Licet. 18. de Regularibus. hoc tamen non est laudabile, nisi ob notabilem necessitatem vel vtilitatem. Primò, Quia monet Apost. 1. Cor. 7. vt quisque in vocatione in qua vocatus est, permanceat, quod maximè locum habet in statu perfectionis. Secundo, Quia ex hoc transitu plerumque scandalizantur illi qui relinquuntur. Tertio, Quia facilius quisque proficit in Religione in qua conlueuit, quam in alia, cuius conluetudines illi sunt peregrinae & insolentes, vt notat D. Thomas 2. 2. qu. 189. art. 8. Quod confirmatur sententiâ Abbatis Nesteronis apud Calfianum collat. 14. cap. 5. Cuique vtile est, ait ille, vt secundum propositum, quod elegit, summo studio ac diligentia ad operis arrepti perfectionem peruenire festinet, & nequaquam a sua, quam semel elegit, professione discedat.

Andebeat
esse absolu-
te perfe-
ctior.

Dico arctiorem, non perfectiorem, quia in hoc transitu non quaeritur vtra sit absolute perfectior; (etiam si D. Thomas supra, Silvester & alij quidam Doctores contrarium non improbabilius tenere videantur) sed vtra arctioris obseruantiae, in qua tutius & melius possit salutem suam operari, vt colligitur ex dicto cap. Licet. & tenent communiter Canonistae. Hinc permittitur omnibus Religiosis, etiam Mendicantibus, transitus ad Ordinem Carthusianorum, vt habetur Extrauagante Martini IV. qua incipit, Viam ambrosiana, in communibus; quamuis absolute hic Ordo non

Omnis
possunt
transire ad
Ordinem
Carthusia-
num.

sit omnium perfectissimus. Non est tamen necessè vt illa Religio in omnibus sit arctior; nam Religio Minimorum in victu est arctior quam Carthusianorum, quia non vitur ouis nec lacticiis; & tamen possunt huius cultores, cum numerentur inter Mendicantes, transire ad Carthusianos. Idem dicendum de Cappucinis. Religio tamen Carthusianorum est arctior in silentio, & solitudine, & Officij diuini prolixitate.

Simili modo permittitur Canonicis regularibus vt transeant ad Religionem Monachorum, vbi disciplina bene seruatur, cap. Sanè. 10. de Regulari. quia Monachorum Religio est strictior, vt habetur cap. Quod Dei timorem, de statu Monachorum. Nec obstat cap. Mandamus. 2. & cap. 1. Nullus. 19. quæst. 3. vbi id videtur prohiberi: quia solum prohibetur ne transire ille fiat cum detrimento Ecclesiae, vel ex ira, odio, leuitate animi, aliave perturbatione, vt ibidem notat Glossa. Ex Ordine etiam Cluniacensium possunt transire ad Cistercienses, cap. Licet; de Regulari. Denique sicut Mendicantes possunt transire ad Carthusianos, ita vicissim Carthusiani ad Mendicantes; vt docet Nauarrus tit. de Regulari. consil. 68. Silvester Religio. 4. quæst. 6. Paludanus in 4. dist. 38. quæst. 3. art. 1. vbi probat, ex omni alia Religione Iure communi posse transiri ad Ordinem Praedicatorum. Idem docet D. Antoninus 3. p. tit. 16. cap. 4. §. 4. citans Ioannem Dom. & Monaldam, qui dicit se vidisse Parisiis determinationem factam per Doctores Vniuersitatis illius, fratrem Carthusianum posse Iure communi transire ad Ordinem Praedicatorum regulariter viuentem. Idem docet D. Bonauentura Opusc. Determinatio qq. circa Regulam S. Francisci, c. 12. vbi dicit, ex quolibet Ordine posse Iure communi Religiosum transire ad Ordinem S. Francisci. Hæc sententia est probabilis, & maximè procedit iuxta opinionem S. Thomae & aliorum Theologorum, qui putant in transitu isto non tam spectandam austeritatem & solitudinem, quam perfectionem Religionis & fructum: atque Religio Mendicantium est perfectior, vt probat Palud. & Anton. supra, quia est Religio Christi & Apostolorum; nobilissimam & Deo gratissimam functionem, nimirum procuracionem salutis animarum, miscens contemplationi. Hæc intellige de Religione vbi disciplina viget, & transitus sine lite alioue graui incommodo fieri potest.

Canonici
regulares
ad Ordinem
Monachorum.

Carthu-
siani ad
Mendican-
tes.

Hic tamen aliqua sunt notanda, Primò, Vt hic transitus fiat matura deliberatione, & studio melioris vitae. Secundo, Vt petatur licentia à Prælato; (ne obedientia contemni videatur) qui tenetur eam dare, si non det, hoc ipso Ius concedit, vt habetur dicto cap. Licet. Si non petita facultate transeat, potest reduci ad prius Monasterium, vt faciat quod Iure debet, iuxta Nauarrum de Regularibus, consilio 59. Si tamen non leuitate animi, sed matura deliberatione transiit, non est reducendus, vt alij tradunt, & colligitur cap. Sanè, de Regularibus. Tertio, Vt Monasterium ad quod transit, non solum Institutio, sed etiam vsu & obseruatione sit arctius. Idem enim sit commutatio, vt ibi sanctius & tutius viuatur. Quarto, Debet explere annum probationis, vt docet Nauarr. lib. 3. consil. de Regulari. consil. 3. quia Concilium Tridenti generatim hunc annum requirit, quo expleto debet profiteri, & iuxta ordinem huius

101
Conditio-
nes requisi-
tae in tras-
itu.

huius professionis obtinebit locum in Capitulo. ut idem docet consil. 60. quod intellige, si transit ad Ordinem distinctum, vel ad Monasterium sui Ordinis in quo arctior disciplina. Si transeat ut sit Prælatus, sufficit professio tacita, nec requiritur annus probationis: imò non videtur requiri professio noua, quia substantialia sunt eadem: & ad cetera satis censetur obligari ea lege & consuetudine, qua Prælati Regulares tenentur se communi regulæ & statutis loci conformare. Ita tenet Fredericus apud Nauarrum consil. 3.

102 *Ad laxiorem.*
Dico Secundo, Possunt etiam Regulares, si iusta causa subsit, cum facultate Prælati transire ad Ordinem laxiorem. Ita docet Panormitanus in cap. Non est. 7. & cap. Significatum. 11. de Regular. Innocent. ibidem, Hostiensis in Summa, Siluester Religio 4. quæst. 2. Nauarr. comment. 4. num. 11. vbi predictos citat. Idem tenet Glossa in d. cap. Non est, de Regular. & vsus ipse confirmat.

*Causa in-
sta.*
Dico, si iusta causa subsit, quia sine causa nec Pontifex concedere potest; nam interuenit quedam votorum relaxatio, quæ sine causa validè fieri nequit. Cum autem transitur ad strictiorem, vel illa est absolutè perfectior, & sic solum fit commutatio in melius, in qua non est opus relaxatione; vel solum est arctior, & sic etiam fit aliqua votorum relaxatio, quia liberatur ab obligatione operum perfectiorum, eaque commutantur in obligationem operum penitentiarum, quæ minus sunt perfecta, quamuis illi ob fragilitatem magis salutaria. Causa iusta sunt; Primo, Si collapsa disciplina in strictiore. Secundo, Si odia & similitates in ea vigeant. Tertiò, Si ipsè aliis exofus. Quarto, Si ob corporis debilitatem non possit ferre rigorem.

*Si absque
facultate.*
Dico, cum facultate Prælati, quia quando transitur ad Religionem laxiorem, non sufficit petiisse facultatem, sed oportet obtinuisse: nam Ius non aliter hoc concedit, non tamen si absque facultate dimisso habitu transeat, censetur apostata, ut quidam volunt: quia non deserit absolutè statum religiosum, sed commutat.

*Non incurrit
excom-
municat.*
Vtrum verò incurrat excommunicationem, dubitari potest. Quidam affirmant, ob cap. 2. Ne Clerici vel Monachi, in 6. ita Nauarrus cap. 27. Enchirid. num. 131. in fine, citans Siluestrum & Caiet. Sed contrarium verius ob similem rationem: quia non tam dimittit, quam commutat habitum Religionis, præsertim quando immediate assumit alium, neque id facit causâ euagandi, quæ fuit ratio tam seuerè id prohibendi. vnde cum lex penalis strictè sit interpretanda, non videtur extendenda ad hunc casum. Sicut tenent Angelus v. Religiosus, numero 37. Dominicus, & Ioannes Andreas in cap. 2. Ne Clerici vel Monachi, in 6. Panormitanus in cap. Sanè, de Regularibus, & colligitur cap. Ex parte. 10. de tempor. ordin.

*103
Quis dat
hanc fa-
cultatem.*
Petes, Quis potest dare hanc potestatem? Respondeo, Si Monasterium est subiectum Episcopo, hic dare potest. Si est exemptum, Prælatus, qui iurisdictionem quasi Episcopalem in suos habet, dare potest; cum consensu tamen Capituli. Ita Siluester Religio 4. quæst. 2. & Glossa in cap. Non est, dubium. de Regular. Consensus Capituli requiritur, quia hæc res est vna de maioribus negotiis Monasterij, in quibus iuxta

regulam & Canones requiritur Capituli consensus.

Dices, Concil. Tridentinum sess. 25. cap. 19. *Obiectio.* decernit, ut nemo Regularis cuiuscumque facultatis vigore transferatur ad laxiorem Religionem.

Resp.
Respondet Nauarrus libro 3. consil. 56. de Regular. mentem Concilij esse solum prohibere ne id fiat absque iusta causa, & sine consensu Conuentus, aut non præmissa causæ cognitione, ut olim interdum fiebat, quibusdam Prælatis id suo arbitratu concedentibus.

104
Notandum tamen est, Mendicantes Iure communi, etiam cum facultate sui Generalis non posse transire ad non Mendicantes (præterquam ad Carthusianos) absque facultate Pontificis: si contra fecerint, tam recipientes quam recepti sunt ipso facto excommunicati, & professio est irrita; ut patet Extrauag. 1. de Regular. quæ incipit, Viam ambitiosam, in communibus hæc tamen non videtur recepta; nam Nauarrus consilio 56. de Regularibus absolutè docet, Generalem Ordinis S. Augustini posse facere potestatem transeundi ad Religionem laxiorem, ex iusta causa; idque probat Iure communi, nec meminit huius Extrauagantis, vel certè illa Extrauagans agit de iis qui iustam causam non habent: quod insinuatur illis verbis, *ficatis coloribus, & ut liberius degant, & beneficia monastica consequi valeant.*

Dixi Iure communi, quia interdum Generales ex priuilegio possunt dare hæc licentiam.

*105
Mendican-
tes trans-
euntes, in-
habiles ad
officia, &c.*
Circa Mendicantes illud quoque aduertendum; si aliquis ex Mendicantibus transeat ad Carthusianos, vel ad alium Ordinem non mendicantem, etiam cum facultate Pontificis, redditur inhabilis ad omnes dignitates & beneficia intra vel extra Ordinem obtinenda, ad curam animarum, & ad omnia officia, etiam nomine vicario, seu ut locum tenens; & caret loco, & voce actiua ac passiua in Capitulo, ut patet Clementina 1. Ut Professores, de Regularibus, vbi sub nomine officij DD. intelligunt etiam officium prædicatoris, quidam & lectoris Theologia; hæc enim omnia dicuntur in Religione officia. Adde, generationim omnes Religiosos translatos ad aliam Religionem, etiam arctiorem, esse incapaces beneficiorum secularium, etiam si curata sint; & debere perpetuò manere in claustro sub obedientia Superioris. Ita statuit Concilium Trident. sess. 14. cap. 11. Notandum tamen, Ordini Carthusiensium à Julio II. concessum priuilegium, ut non obstante hac Clementina, possint illi qui ex alijs Ordinibus etiam Mendicantibus ad eos transierint, fieri Superiores; & habere vocem actiuam & passiuam in Capitulo etiam Generali, sicut alij eiusdem Ordinis.

DUBITATIO XIV.

*106
Potest ex-
pelli.*
Vtrum Religiosus ob aliquas causas possit eici vel dimitti à Religione, & ob quas.

106
Dico Primo, Cerum est, Religiosum ob aliquas causas posse expelli à Religione. Est contra Cardinalem Zabarel, qui, ut tradit Nauarrus, commentario 2. num. 33. docuit, ob nullum